

КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ СПАДКУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ, ЩО ЗБЕРІГАЮТЬСЯ В ІНДИВІДУАЛЬНОМУ БАНКІВСЬКОМУ СЕЙФІ, ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ

MAIN PROBLEMS OF INHERITING ITEMS OF VALUE STORED IN A SAFE DEPOSIT BOX AND WAYS TO SOLVE THEM

Кухарев О.Є., д.ю.н., професор,
професор кафедри цивільного права та процесу,
Харківський національний університет внутрішніх справ

У статті виявлені особливості оформлення спадщини, що складається з цінностей, розміщених в індивідуальному банківському сейфі. Наголошено, що після смерті поклажодавця за договором про надання індивідуального банківського сейфа банк переважно відмовляє у наданні доступу до сейфа на підставі запиту нотаріуса або уповноваженої на це посадової особи органу місцевого самоврядування. Через це спадкоємець не може отримати свідоцтво про право на спадщину та змушений звертатися до суду з метою оформлення своїх прав на спадщину. Обґрунтовано спірність підходу, за яким нотаріуси видають свідоцтва про право на спадщину на вміст банківського сейфа, не зазначаючи конкретні речі, що містяться в ньому.

З урахуванням положень чинного законодавства України запропоновано розв'язувати проблему оформлення прав на спадщину, до складу якої входять цінності, що зберігаються в банківському сейфі, з використанням двох механізмів.

По-перше, закріплення в змісті відповідного договору правових наслідків смерті поклажодавця, а саме: порядку створення банком спеціальної комісії із залученням спадкоємців поклажодавця; процедури відкриття сейфа; складання акта опису; строків передання цього акта нотаріусу, який завів спадкову справу. Такий підхід зумовлений дією принципу свободи договору.

По-друге, вчинення поклажодавцем заповіту з призначенням його виконавця та покладення на останнього обов'язків щодо доступу до сейфа з метою складення акта опису. При цьому, зважаючи на неоднакову правову природу відносин з виконання заповіту (договірну та недоговірну), встановити виконавцю заповіту відповідне повноваження можливо лише в разі його призначення заповідачем у заповіті. Своєю чергою суд або нотаріус, призначаючи виконавця заповіту, не можуть розширити повноваження цього суб'єкта, закріплені в законі.

Установлення вмісту індивідуального банківського сейфа, а також складення відповідного опису за своєю сутністю не є охороною спадкового майна, що зберігається в сейфі.

Ключові слова: спадкування, склад спадщини, оформлення спадщини, спадкодавець, спадкоємець, виконавець заповіту, банк, договір, індивідуальний банківський сейф.

The author of the article has revealed specific features of handling the formalities of inheritance, which consists of items of value placed in a safe deposit box. It has been emphasized that after the depositor's death the bank, under the contract for providing a safe deposit box, usually refuses to grant access to the safe based on the request of a notary public or a local self-government agency's official. Due to this phenomenon, a lawful heir cannot obtain a certificate of the right to inheritance and is forced to go to court in order to register his rights to inheritance. The author has substantiated the argumentativeness of the approach, when notaries issue certificates of the right to inherit the contents of a safe deposit box not specifying the items contained there.

Considering the provisions of the current legislation of Ukraine, it has been offered to solve the problem of handling the formalities of inheritance rights, which includes items of value stored in a safe deposit box by using two mechanisms.

First of all, establishing the legal consequences of the depositor's death in the content of the relevant contract, namely: the procedure for the creation of a special commission by the bank with the involvement of the depositor's lawful heirs; safe opening procedure; drawing up a description deed; deadlines for transferring this deed to the notary who initiated the inheritance case. This approach is conditioned by the principle of freedom of contract.

Secondly, making a will by a depositor with the appointment of its executor and entrusting the latter with the responsibilities regarding access to the safe for the purpose of drawing up a description deed. At the same time, taking into account the different legal nature of relations on will execution (contractual and non-contractual), it is possible to establish the appropriate authority for the executor of the will only if he is appointed as the testator in the will. In turn, the court or the notary, appointing the executor of the will, cannot expand the powers of this subject established by law.

Establishing the contents of a safe deposit box, as well as drawing up a corresponding description is not by its very nature the protection of the inherited property stored in the safe.

Key words: succession, elements of inheritance, handling the formalities of inheritance, ancestor, lawful heir, testamentary executor, bank, contract, safe deposit box.

Постановка проблеми. Спадкове право як підгалузь цивільного права регулює посмертний перехід прав та обов'язків від однієї особи (спадкодавця) до інших (спадкоємців). Тим самим забезпечується стабільність майнового обороту, який зазнає суттєвого впливу внаслідок смерті власника. Згідно з підп. 4.14 п. 4 гл. 10 розд. II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України [1] при видачі свідоцтва про право на спадщину нотаріус обов'язково перевіряє склад спадкового майна, на яке видається свідоцтво про право на спадщину. На підтвердження цих обставин від спадкоємців витребовують документи, які підтверджують вказані факти.

Водночас не завжди склад спадщини є очевидним, а спадкоємці можуть надати нотаріусу правостановлюючі документи на спадкове майно. Поширеним останнім часом є зберігання речей померлої особи в індивідуальному банківському сейфі, що породжує складнощі в нотаріальній практиці. Це зумовлено тим, що банк зазвичай

відмовляється відкрити сейф без наявності у спадкоємця свідоцтва про право на спадщину, а нотаріус або уповноважена на це посадова особа органу місцевого самоврядування об'єктивно позбавлені можливості видати таке свідоцтво через відсутність доступу до сейфа. За таких обставин процес оформлення спадщини здійснюється судом, який фактично виконує невластиві йому функції нотаріату. Як справедливо зазначає Л. В. Козловська, у сфері спадкових правовідносин сформувалася загальна кризова ситуація – конфлікт нормативної моделі з її практичною реалізацією у правозастосовній практиці. Йдеться про те, що суди фактично виконують функції нотаріату щодо правового оформлення спадкових прав [2, с. 6]. Крім того, немає єдності у розумінні того, який спосіб захисту має застосовуватися судом для поновлення порушених прав спадкоємців у разі відмови банку надати доступ спадкоємцям або нотаріусу, який завів спадкову справу, до сейфа з речами спадкодавця.

Стан дослідження теми. Тематика спадкування цінностей спадкодавця, що зберігаються в індивідуальному банківському сейфі, належить до найменш розроблених у цивільничій доктрині. Це зумовлюється певною мірою неналежним нормативним регулюванням відповідних правовідносин. Так, у книзі 6 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) окремо не визначені особливості спадкування речей, що на час відкриття спадщини розміщені в індивідуальному банківському сейфі. Хоча на рівні окремих статей ЦК регулюється, зокрема спадкування: частки у праві спільної сумісної власності (ст. 1226); права на відшкодування збитків, моральної шкоди, сплату неустойки, отримання компенсації (ст. 1230); обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду, яка була завдана спадкодавцем (ст. 1231) тощо.

Увага учених фокусувалася переважно на інших об'єктах спадкового правонаступництва, таких як: право на земельну ділянку [3], [4, с. 192–195], майнові права інтелектуальної власності [5, с. 125–127], частка у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю [6, с. 48–53], [7, с. 83–88], право на вклад у банку [8, с. 42–52].

У цьому аспекті слід вказати на спеціальну статтю І. Мачульського «Спадкування майна, що знаходиться у банківському сейфі (за матеріалами судової практики)» [9], присвячену загальному аналізу судової практики розгляду зазначеної категорії цивільних справ.

Тож окреслені вище проблеми, пов'язані з реалізацією спадкоємцями права на спадкування цінностей, що зберігаються в індивідуальному банківському сейфі, залишаються невирішеними. А це потребує ретельного наукового аналізу відповідних правовідносин.

Метою даної статті є розв'язання проблеми оформлення спадщини, що складається з цінностей, розміщених в індивідуальному банківському сейфі.

Виклад основного матеріалу дослідження. До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті (ст. 1218 ЦК). Такий підхід законодавця узгоджується з концепцією універсального спадкового правонаступництва, що є визначальною методологічною засадою спадкового права. Одним із чинників, що забезпечує цілісність універсального спадкового правонаступництва, є перехід до спадкоємців спадщини як *єдиного цілого*. Йдеться як про права та обов'язки, що виявлені на день смерті спадкодавця, так і встановлені пізніше. При цьому у спадкових правовідносинах діє встановлене у ч. 5 ст. 1268 ЦК правило зворотньої сили прийняття спадщини, яке зводиться до того, що незалежно від часу прийняття спадщини вона належить спадкоємцеві з часу її відкриття.

Певні речі можуть бути покладені особою в індивідуальний банківський сейф на підставі укладеного з банком договору. Цивільне законодавство розрізняє дві такі договірні конструкції, що за своєю правовою метою належать до групи договорів про надання послуг, є спеціальними видами зберігання та визначаються в правовій доктрині як нетрадиційні банківські послуги [10, с. 16–21].

1. Договір про надання індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком (ст. 970 ЦК), за яким останній приймає від поклажодавця цінності, контролює їх поміщення в сейф та одержання із сейфа. Банк здійснює опис цінностей і несе відповідальність у разі їх втрати, викрадення, знищення чи псування.

2. Договір про надання індивідуального банківського сейфа, що не охороняється банком (ст. 971 ЦК) без контролю з боку банку стосовно цінностей, які поміщаються поклажодавцем у сейф. Тобто банк не перевіряє, які саме речі зберігаються, а тому не здійснює їх опис. Тим самим забезпечується конфіденційність інформації щодо вмісту сейфа. Переважна більшість договорів, укладених фізич-

ними особами з банками, належить саме до цього спеціального виду зберігання.

В юридичній літературі договір про надання індивідуального банківського сейфа, що не охороняється банком, кваліфікується як змішаний договір, який містить елементи договору оренди (сейф надається клієнту в користування без контролю з боку банку того, що розміщує там клієнт), та елементу послуг, пов'язаних з охороною (банк зобов'язаний забезпечити загальний режим обмеженого доступу до охоронюваного об'єкта) [11, с. 725].

Поняття «цінність» у цьому договорі є родовим стосовно таких понять, як документи, цінні папери, грошові кошти, ювелірні прикраси, дорогоцінні метали, каміння, інші коштовності.

Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 1219 ЦК не входять до складу спадщини права та обов'язки, нерозривно пов'язані з особами кредитора або боржника. Договір про надання індивідуального банківського сейфа не належить до зобов'язань, нерозривно пов'язаних з особами кредитора або боржника, а тому смерть поклажодавця не припиняє відповідного зобов'язання.

З моменту смерті поклажодавця відбувається наступництво в його правах та обов'язках як сторони за договором про надання індивідуального банківського сейфа. Універсальне спадкове правонаступництво зумовлює заміну сторони в зобов'язанні, тим самим поновлюючи його деформовану структуру. Поклажодавцем замість спадкодавця стає його спадкоємець.

Причому спадкоємці поклажодавця за договором про надання індивідуального банківського сейфа, що не охороняється банком, зазнають суттєвих складнощів під час здійснення ними права на спадкування. Це пов'язано з тим, що банк відмовляється надати доступ нотаріусу або спадкоємцям поклажодавця до банківського сейфа. Оскільки спадкоємці не знають, які саме цінності зберігаються в сейфі, то нотаріус вносить постанову про відмову у вчиненні нотаріальної дії – видачі свідоцтва про право на спадщину. Відсутня така інформація і в банку, через що виникає нагальна потреба у відкритті банківського сейфа та здійсненні опису його вмісту після смерті поклажодавця.

Згідно зі ст. 4, 46 Закону України «Про нотаріат» нотаріус має право витребувати від фізичних та юридичних осіб відомості та документи, необхідні для вчинення нотаріальної дії. Відносини між банком і поклажодавцем становлять банківську таємницю, тому дії, пов'язані з описом вмісту банківського сейфа, мають узгоджуватися із законодавством у цій сфері.

Порядок розкриття банківської таємниці встановлений ст. 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність», де передбачено, що інформація стосовно юридичних та фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, розкривається банками державним нотаріальним конторам, приватним нотаріусам, посадовим особам органів місцевого самоврядування, уповноваженим на вчинення нотаріальних дій, іноземним консульським установам (для вчинення такими особами нотаріальних дій з охорони спадкового майна, з видачі свідоцтва про право на спадщину, про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя) на їхні запити щодо наявності індивідуального банківського сейфа та/або договорів про надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа (п. 11 ч. 1 ст. 62).

Отже банк зобов'язаний надати інформацію лише щодо передання спадкодавцю такого сейфа. А які цінності зберігаються в ньому, тривалий час так і залишається terra incognita. Для прикладу, банк надає інформацію на запит нотаріуса або уповноваженої особи органу місцевого самоврядування не лише про наявність рахунків (вкладів)/електронних гаманців, які належать померлим особам, а й про залишок коштів/електронних грошей на рахунках

(вкладах)/електронних гаманцях померлих власників цих рахунків/електронних гаманців.

Як свідчить аналіз правозастосовної практики, таке законодавче регулювання досліджуваних правовідносин негативно позначається на реалізації спадкоємцями права на спадкування. Зокрема, банк відмовив нотаріусу в наданні відомостей про вміст скриньки, посилаючись на те, що на запит нотаріуса банк надає інформацію лише про рахунки спадкодавця, а не про вміст індивідуальних банківських сейфів. За таких обставин спадкоємець змушений був звернутися до суду з позовом про розкриття банківської таємниці, усунення перешкод у здійсненні спадкування [12]. За іншою цивільною справою банк не задовольнив заяву спадкоємця щодо доступу до сейфа, проведення його опису та передання цінностей нотаріусу через відсутність у спадкоємця документів, що підтверджують спадкування нею саме вмісту банківського сейфа, який було надано спадкодавцю. Верховний Суд зобов'язав банк здійснити опис вмісту банківського сейфу-ячейки [13].

Важливо врахувати, що питання, пов'язані з відкриттям банківського сейфа у зв'язку зі смертю покладодавця, регулюються по-різному внутрішніми інструкціями та положеннями кожного банку, а також безпосередньо умовами відповідного договору. І часто таке локальне регулювання не узгоджується із загальними положеннями закону про оформлення спадщини. Наприклад, зазначається, що в разі смерті клієнта його спадкоємець отримує доступ до вмісту сейфа на підставі свідоцтва про право на спадщину, виданого нотаріусом. Однак нотаріус або уповноважена на це посадова особа органу місцевого самоврядування позбавлені можливості видати свідоцтво про право на спадщину на цінності, що зберігаються в сейфі, саме через відмову банку відкрити сейф. На практиці мають місце випадки, коли нотаріуси видають *свідоцтва про право на спадщину на вміст банківського сейфа*, не зазначаючи конкретні речі, що містяться ньому. Ця пропозиція підтримується й окремими науковцями. Але такий підхід суперечить підп. 4.14 п. 4 гл. 10 розд. II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України [1], що зобов'язує нотаріуса перевіряти склад спадкового майна, на яке видається свідоцтво про право на спадщину, шляхом витребування від спадкоємців документів, що підтверджують вказані факти. Тобто у свідоцтві про право на спадщину, зважаючи на його значення як правовстановлюючого документа, мають зазначитися конкретні об'єкти спадкового правонаступництва.

Встановлення цінностей, що зберігаються в сейфі, а також проведення їх опису та оцінки може суттєво вплинути на розмір спадкових часток, у тому числі й обов'язкової частки у спадщині. Хоча, безумовно, не виключена ситуація, що сейф виявиться порожнім або буде містити лише особисті документи, що мають значення виключно для спадкодавця. Часто у сейфі зберігають правовстановлюючі документи на інше майно – квартири, житлові будинки, земельні ділянки тощо.

У ст. 1228 ЦК визначені особливості спадкування права на вклад у банку (фінансовій установі). Так, вкладник має право розпорядитися правом на вклад у банку (фінансовій установі) на випадок своєї смерті, склавши заповіт або зробивши відповідне розпорядження банку (фінансовій установі). Проте на досліджувані правовідносини зазначена норма не поширюється в силу різної природи природи договору банківського вкладу та договору про надання індивідуального банківського сейфа. Через це покладодавець не може в порядку ст. 1228 ЦК зробити розпорядження банку на випадок своєї смерті.

Зважаючи на поширеність договору про надання індивідуального банківського сейфа, а також складнощі, що виникають внаслідок смерті покладодавця, такі правовідносини доцільно нормативно врегулювати на рівні при-

наймні Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України. Зокрема, слід визначити порядок встановлення вмісту банківського сейфа в разі смерті покладодавця. Вважаю, що ця дія має вчинятися на підставі запиту нотаріуса або уповноваженої на це посадової особи відповідного органу місцевого самоврядування представниками банківської установи із залученням спадкоємців та оформлюватися актом опису вмісту сейфа. Своєю чергою, нотаріус під час видачі свідоцтва про право на спадщину керуватиметься таким актом. Безпосередня участь нотаріуса у відкритті сейфа та складенні опису його вмісту не є обов'язковою, адже він оформлює права на спадкове майно на підставі поданих документів.

Причому встановлення вмісту банківського сейфа, а також складення акта опису, за своєю сутністю не є охороною спадкового майна. Згідно з ч. 1 ст. 1283 ЦК охороною спадкового майна здійснюється в інтересах спадкоємців, відказоодержувачів і кредиторів спадкодавця з метою збереження його до прийняття спадщини спадкоємцями або набрання законної сили рішенням суду про визнання спадщини відумерлою. Тобто метою вжиття заходів з охорони спадщини є її збереження, а відповідні дії вчиняються лише нотаріусом. Водночас саме в банківському сейфі майно є найбільш захищеним від розкрадання, заволідання третіми особами. Тому цінності, належні спадкодавцеві, доцільно зберігати в сейфі й після проведення їх опису до моменту видачі спадкоємцям свідоцтв про право на спадщину.

Проблема оформлення прав на спадщину, до складу якої входять цінності, розміщені в індивідуальному банківському сейфі, з урахуванням положень чинного законодавства України, може бути розв'язана з використанням двох механізмів.

1. *Договірною*, зумовленого дією принципу свободи договору, що виражається, серед іншого, у правовій можливості сторін вільно визначати умови договору з урахуванням вимог ЦК, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості (ч. 1 ст. 627 ЦК). Як слушно зазначає С. О. Погрібний, за цивільним законодавством України договір набуває статусу самостійного регулятора цивільних відносин, причому не підзаконного, а такого, що знаходиться на одному щаблі із законом [14, с. 86].

Тож сторони договору про надання індивідуального банківського сейфа мають право врегулювати в змісті цього договору наслідки смерті покладодавця, а саме: порядок створення банком спеціальної комісії із залученням спадкоємців; процедуру відкриття сейфа; складання акта опису; строки передання цього акта нотаріусу, який завів спадкову справу.

2. *Заповідальною*, шляхом складення особою особистого розпорядження на випадок своєї смерті – заповіту. Проте саме по собі вчинення покладодавцем цього правочину не сприятиме розв'язанню окреслених проблем оформлення спадкових прав. Варто призначити виконавця заповіту, якому надати право доступу до сейфа з метою складення акта опису. Призначення виконавця заповіту – спеціальне заповідальне розпорядження, що має додатковий (факультативний) характер, доцільність застосування якого залежить передусім від складу спадщини. У ч. 1 ст. 1286 ЦК встановлено, що заповідач може доручити виконання заповіту фізичній особі з повною цивільною дієздатністю або юридичній особі (виконавцеві заповіту).

Повноваження виконавця заповіту посвідчуються документом, який видається нотаріусом за місцем відкриття спадщини (ч. 3 ст. 1290 ЦК) та визначається у гл. 14 розд. II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України як свідоцтво виконавця заповіту. Цей документ підтверджує право виконавця заповіту від свого імені вести справу, пов'язані з реалізацією волі запові-

дача, в судових органах, органах державної влади та місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності, галузевої належності та підпорядкування.

На обсяг повноважень виконавця заповіту суттєво впливає юридична природа відповідних правовідносин, яка може бути як договірною, так і недоговірною. Договірний характер відносин з виконання заповіту існує насамперед у разі призначення заповідачем виконавця заповіту, який дає згоду на таке призначення в момент посвідчення заповіту. Не має значення те, в який спосіб зафіксована ця згода (на тексті самого заповіту чи в окремій заяві, що додається до нього). Висловлене заповідачем бажання призначити певну особу виконавцем заповіту є підставою розглядати як пропозицію укласти договір (оферту), згода ж другої сторони бути виконавцем заповіту свідчить про повне та безумовне прийняття (акцепт) зазначеної пропозиції. Таким чином виявляється воля як заповідача, так і виконавця заповіту, а їх волевиявлення збігається та відповідає одне одному, що й свідчить про домовленість сторін. Спільна дія цих осіб спрямована на виконання заповідальних розпоряджень.

В усіх інших випадках договірні засади при виконанні заповіту призначеною особою відсутні. Так, немає місця для договору в разі, коли виконавець заповіту призначається судом за наявності спору між спадкоємцями з цього питання. Адже саме відсутність згоди між спадкоємцями, визначеними в заповіті, є підставою для призначення виконавця заповіту за вимогою одного з них.

Відсутні договірні засади й у випадку, коли виконавець заповіту призначається нотаріусом як публічною особою, якій державою надано повноваження щодо посвідчення прав і фактів, що мають юридичне значення, та вчинення інших нотаріальних дій з метою надання їм юридичної вірогідності. Це стосується ситуації, коли існує лише один спадкоємець за заповітом, інтереси якого вимагають призначення виконавця заповіту, незважаючи на те, що він або не був призначений заповідачем, або призначений ним виконавець відмовився від здійснення своїх повноважень чи був усунений судом, а також ситуації, коли існує декілька спадкоємців за заповітом, інтереси яких вимагають призначення виконавця заповіту, попри те, що він не був призначений заповідачем, або призначений ним виконавець відмовився від здійснення своїх повноважень чи був усунений судом, а самі спадкоємці не скористалися наданою їм можливістю для вирішення питання щодо виконавця заповіту.

З урахуванням різної юридичної природи відносин з виконання заповіту, повноваження, визначені в законі (ст. 1290 ЦК), – це лише *орієнтир* для договірних

та *імперативний припис* для недоговірних засад [15, с. 89]. Зокрема, заповідач може розширити в заповіті повноваження його виконавця та покласти на нього обов'язки, не визначені в законі. Це стосується й повноваження щодо встановлення вмісту індивідуального банківського сейфа, складення акта його опису. Своєю чергою суд або нотаріус, призначаючи виконавцем заповіту певну особу, не можуть покласти на неї обов'язки, прямо не передбачені у ст. 1290 ЦК. Протилежне може спотворити волю заповідача, який не висловився стосовно призначення виконавця заповіту та обсягу його повноважень.

У свідоцтві виконавця заповіту зазначаються всі обов'язки цього суб'єкта, визначені як у ст. 1290 ЦК, так і в заповіті, в тому числі повноваження, пов'язані із з'ясуванням вмісту індивідуального сейфа. Додатково виконавець заповіту зможе звернутися до суду в разі, якщо банк перешкоджає здійснювати йому свої повноваження.

Висновки. Зберігання речей померлої особи в індивідуальному банківському сейфі ускладнює оформлення спадщини через відмову банку надати доступ до сейфа на підставі запиту нотаріуса або уповноваженої на це посадової особи органу місцевого самоврядування. У зв'язку з неможливістю у такому разі отримати свідоцтво про право на спадщину, спадкоємець змушений звертатися до суду, який фактично виконує невластиві йому функції нотаріату.

З урахуванням положень чинного законодавства України пропонується розв'язувати проблему оформлення прав на спадщину, до складу якої входять цінності, розміщені в індивідуальному банківському сейфі, з використанням двох механізмів. По-перше, закріплення в змісті договору про надання індивідуального банківського сейфа правових наслідків смерті покладаювача, а саме: порядку створення банком спеціальної комісії із залученням спадкоємців покладаювача; процедури відкриття сейфа; складання акта опису; строків передання цього акта нотаріусу, який завів спадкову справу. По-друге, вчинення покладаювачем заповіту з призначенням його виконавця та покладення на нього обов'язків щодо доступу до сейфа з метою складення акта опису. При цьому, зважаючи на неоднакову правову природу відносин з виконання заповіту (договірну та недоговірну), встановити виконавцю заповіту відповідне повноваження можливо лише в разі його призначення заповідачем у заповіті. Своєю чергою суд або нотаріус, призначаючи виконавця заповіту, не можуть розширити повноваження цього суб'єкта, закріплені в законі.

Встановлення вмісту індивідуального банківського сейфа, а також складення відповідного опису за своєю сутністю не є охороною спадкового майна, що зберігається у сейфі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : затв. наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z20282-12#Text> (дата звернення: 15.04.2024).
2. Козловська Л. В. Теоретичні засади здійснення і захисту спадкових прав монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 448 с.
3. Уразовська О. С. Спадкування права на земельну ділянку : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2019. 20 с.
4. Лещенко Л. В. Право на земельну ділянку у складі спадщини: деякі проблемні питання. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 3. С. 192–195.
5. Десятерик В. В. Особливості спадкування окремих видів майнових прав інтелектуальної власності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 4. С. 125–127. URL: http://lsei.org.ua/4_2022/26.pdf (дата звернення: 15.04.2024).
6. Яримович У. Перехід корпоративних прав до спадкоємця учасника товариства з обмеженою відповідальністю. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 4. С. 48–53.
7. Капліна Г. А., Леонова Д. О., Мезеря О. А. Проблемні аспекти спадкування права на частку у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2021. № 2. С. 83–88.
8. Ісаєв А. М. Спадкування грошей та права на вклад у фінансовій установі. *Проблеми законності*. 2015. Вип. 131. С. 42–52.
9. Мачульський І. Спадкування майна, що знаходиться у банківському сейфі (за матеріалами судової практики). *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2015. № 6.
10. Колодій І. М. Особливості договору зберігання цінностей у банку та договору про надання індивідуального банківського сейфа як нетрадиційних банківських послуг. *Наукові записки. Серія Право*. 2019. Вип. 6. Том 1. С. 16–21.
11. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова та ін. ; за ред. О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.

12. Постанова Верховного Суду від 23.10.2019 р., судова справа № 335/5241/16-ц, провадження № 61-15944св18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85207818> (дата звернення: 15.04.2024).

13. Постанова Верховного Суду від 16.09.2020 р., судова справа № 522/1442/19-ц, провадження № 61-5891св20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91702258> (дата звернення: 15.04.2024).

14. Погрібний С. О. Механізм та принципи регулювання договірних відносин у цивільному праві України : монографія. Київ : Правова Єдність, 2009. 304 с.

15. Кухарев О. Є. Виконання заповіту: проблеми теорії та практики : монографія. Харків : Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив, 2009. 263 с.